

Katedra teologické etiky

Oponentský posudek bakalářské práce

Mgr. et Mgr. Denisa Krumpová: Potřeby žen, které nečekaně otěhotněly, aneb nečekané těhotenství jako sociální problém.

Oponent: Mgr. Petr Gallus, Ph.D.

Předložená bakalářská práce má 55 stran, obsahuje veškeré předepsané náležitosti a je napsána v patřičné formální úpravě. Struktura práce je přehledná, k teoretické a praktické části a k seznamu zdrojů jsou přidány dvě přílohy.

Hned úvod pěkně pojmenovává paradox nečekaného těhotenství: těhotenství je záležitostí muže a ženy, základním pocitem nečekaně těhotných žen je ovšem pocit, že jsou samy. Autorčiným cílem je proto ukázat, že nejsme sami, ale jsou tu různé možnosti pomoci (s. 9), resp. si klade za cíl identifikovat konkrétní potřeby žen (redundantně stále znovu na s. 28–31) a formulovat patřičná doporučení.

První polovinu práce (s. 10–27) tvoří teoretická část, kde se autorka rychle a v obecné rovině dotkne všech relevantních pojmů týkajících se okruhů potřeb, lidského života a těhotenství. Teoretická část je poměrně dlouhá, některé podkapitoly pojmenovávají samozřejmosti (např. 3.3.1 s definicí porodu), u jiných by bylo potřeba doplnit i kritický náhled (např. v kap. 1.2 u Maslowovy pyramidy hodnot), jiné jsou formulovány nepřesně či doloženy příliš zjednodušujícími citáty (např. kap. 2.2.1). V kapitole o biblickém přístupu kupodivu chybí odkaz na stvoření člověka v Gn 1 a 2; autorka překládá spíše svoji interpretaci biblického pohledu, která ústí do nevhodně použitého citátu J 5,26.

Vhodnější by bylo už i teoretickou část zacílit konkrétně na zvolenou problematiku, což autorka dělá až ke konci této části, ovšem místy znovu dost obecně. Dle soudu oponenta měla teoretická část začít kapitolou 3.2 (a následujícími) a věnovat se pouze problémům spojeným s touto tematikou tak, aby výsledkem bylo nastínění problému a jeho teoretický rozbor. Autorka v úvodu praktické části vychází z tvrzení, že problém nečekaného těhotenství je „naléhavá oblast sociální práce“ (s. 28). Právě to ovšem měla doložit a rozebrat v teoretické části. Základem jí mohla být i úvodní kapitola 6.1 praktické části, nazvaná paradoxně „Teoretická východiska výzkumu“, v níž autorka výchozí situaci sama dobře (leč velmi stručně) pojmenovává: základními problémy jsou nedostatek informací, financí a naděje.

U některých tvrzení chybí zdroj, takže zůstávají v rovině obecných či příliš paušálních tvrzení (např. s. 14, tvrzení, že „zastánci hnutí pro život přirovnávají potrat k odstraňování nechtěných žen“; teze autorky tamtéž, že „hodnota a povaha člověka se nemění, ať jsme jakkoli „jiní““; citace Hippokratovy přísahy a Ženevské deklarace na s. 16n neuvádí zdroj; vágní jsou tvrzení na s. 19: „Po pohlavním styku bývají páry těhotenstvím překvapeni, nečekali jej. Spíš hledají důvody pro ukončení těhotenství nežli způsoby řešení, jak těhotenství zvládnout.“ Zde závěr odporuje hned následujícímu, taktéž jen hypoteticky formulovanému odstavci, v němž žena „může prožívat obavy z toho, jak bude reagovat partner. Neplánované těhotenství lze považovat za momentální

Petr Gallus, Ph.D.

tel.: +420 221 988 511

e-mail: gallus@etf.cuni.cz

Černá 9 (p.o. box 529), 115 55 Praha 1

<http://etf.cuni.cz/ETFKST-15.html>

nepřipravenost páru, který má pro své stanovisko mnoho nejrůznějších důvodů. Neplánovanost těhotenství může znamenat, že těhotenství ani jeden z páru nečekal a nechtěl. Častá je změna k těhotenství chtěnému.“ Dobu interrupčních komisí v ČSSR nelze označit za „nedávnou“, s. 20.) Je dobře, že autorka vnímá těhotenství jako záležitost tří subjektů: ženy, muže a dítěte. Výslovně se obrací proti časté tezi, že těhotenství je toliko záležitostí ženy (s. 24, ovšem bez dokladu tohoto údajně obecného tvrzení), blíže však nerozvádí, proč by nastávající otec měl být přítomen při řešení vzniklé situace.

Těžiště práce tvoří anonymní emaily nečekaně otěhotněvších žen poslané na Linku bezpečí Hnutí Pro život, v nichž autorka hledá odpovědi na otázky, jež si sama stanovila na základě prostudované literatury. Odpovědi pak strukturuje do tří širších a dále strukturovaných okruhů, které se týkají vzniklé nečekané situace, aktuálních potřeb a možností pomoci. K těmto okruhům jsou uvedeny konkrétní citáty z emailů. Autorka se snaží odpovědi rozčlenit, přesto je tato pasáž poněkud nepřehledná. Z takto seskupených odpovědí se autorka snaží identifikovat ústřední problémy nečekaně těhotných, které pojmenovává (s. 42–45) a na jejichž základě formuluje v závěru svá doporučení (s. 47). Ucelené pojmenování problémů hodnotí oponent jako nejhodnotnější, nejpřínosnější a velmi zdařilou kapitolu celé práce.

Je dobře, že autorka na závěr zařadila svá doporučení pro další výzkum i pro další praxi. Dle názoru oponenta je však tato kapitola (6.13) formulována nevhodně jako přímé oslovení potenciálních aktérů. Formulace jsou mírně neučesané (např. doporučení rodičům: „Nevnucujte svému dítěti své názory a představy, pokud o ně nestojí. Je to jejich život.“), kombinují dobré postřehy s frázemi („Buďte k sobě poctiví“) či samozřejmostmi (doporučení vychovatelům a odborníkům).

Kapitola Závěr znovu shrnuje předchozí poznatky a přináší – znovu nezdůvodněné – tvrzení, že zjištěné výsledky lze vztáhnout na širší populaci nečekaně těhotných.

Překlepy se v práci vyskytují pouze minimálně (s. 4 „událostí“, s. 10 „uspokojovány“, s. 15 předposlední řádek „která“, s. 19 „je“ namísto „jej“, s. 39 „smysl“, s. 47 „ke své“ namísto „k vaší“, s. 48 „události“). Tu a tam je chyba v interpunkci.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení: C – dobře.

V Praze, dne 22. ledna 2021

Petr Gallus

